Sluis 2

Auteur: Els van den Kerkhof

Vestingstad in de Zwinpolder
Na een korte verkenning van het gezellige stadje Sluis begin je de ronde over het fraaie wallenstelsel (onderdeel Staats-Spaanse linies) bij de imposante Westpoort. Na een nieuw natuurgebiedje net buiten de wallen, ga je de Zwinpolder in, met door populierendijken omzoomde akkertjes. Je komt door het kleine maar fijne Sint Anna ter Muiden, ook ooit een welvarend havenstadje. Tot slot volg je de Damse Vaart terug naar Sluis.
INKORTING: Je kunt na het wallenstelsel afslaan naar Sluis (5 km).

Routebeschrijving

1. Sluis en het Wallenstelsel

Vanaf P en bushalte loop je richting centrum langs de monding van het kanaal.

Je passeert vijf hardstenen grenspalen uit de 18e eeuw, verbonden door een stang. Op vier ervan staat aan de 'buitenlandse' kant de Oostenrijkse adelaar omdat toen de Habsburgers aan het bewind waren. Ze zijn verzameld uit de omgeving.

Even verder is de buste van J.H. van Dale (ja die!), afkomstig uit Sluis.

Je gaat RD over de Kaai, langs rechts het water en links de reeds lonkende terrassen. Aan het eind eerst even LA (Meerminnestraat) naar het Belfort, uniek in Nederland. Beklimmen"!

Na een blik op Markt en de gezellige binnenstad keer je terug naar de Kaai en gaat RD langs de kop van de haven. Kijk om de bocht even naar de kopse muur.

Op dit punt loosde het achterland vanaf de vroege middeleeuwen zijn overtollig polderwater (Sluis dankt hieraan zijn naam) , totdat het kanaal in 1858 deze functie overnam. Zie de gedenksteen in de muur en het gemetselde boogje net boven de waterspiegel.

Je gaat RD, over de Garenmarkt, de Smeestraat in en aan het eind het voetpad langs de Damse Vaart op. Je komt uit bij de wallen en de indrukwekkende Westpoort, met infopanelen.

Dit verdedigingscomplex, ook Steenen Beer genaamd, is gebouwd rond 1450. Het had diverse ondergrondse gewelfde soldatenverblijven en kruitmagazijnen. Het moest Sluis verdedigen tegen aanvallen uit Brugge, waar men het stadje als concurrent zag.

versiedatum: 03-02-2026

Let ook op de muurvegetatie van varens en muurbloempjes, die hier gedijen dankzij de zachte specie.

Je gaat nu LA bovenlangs het wallenstelsel volgen, met prachtig uitzicht over de grachten, het ommeland en het stadje bekroond door het markante Belfort.

De volgende poort is de Waterpoort. Let op: deze poort is tamelijk onopvallend weggewerkt in de wal.

Hierdoor kwam het polderwater de stad binnen. Je kunt de trap afdalen om o.a. het mooie metselwerk te bekijken.

Op splitsing de wal rechts aanhouden. Ter hoogte van de molen daal je af, steekt de straat over en loopt beneden langs de Zuidpoort.

Dit is de oudste poort, aangelegd rond 1400 voor de verbinding met Aardenburg. Let ook hier weer op het meesterlijke metselwerk.

Je gaat weer omhoog om de wal te vervolgen. Bij de volgende poort (Oostpoort) kun je even afdalen om het bijzondere bouwwerk met brug en ravelijn (hoekig verdedigingswerk) beter te bekijken.

Ca 100 m. na deze poort daal je af en gaat op de weg (Zuiddijk, KP 64) RA. Je verlaat Sluis, gaat op de splitsing LA en dan al snel LA het natuurgebied Wallen van Sluis in. Op splitsing halverwege links aanhouden.

Links, net buiten de omwalling, stond eind 14e eeuw het Franse kasteel aan de oever van het Zwin. Er tegenover op de andere oever, stond de Toren Van Bourgondië. Beide ter verdediging van de Sluisse haven. Beide gebouwen werden beschadigd in latere oorlogen en daarna afgebroken.

Aan het eind, bij de weg (Hoogstraat), kun je kiezen voor terug naar Sluis (2) of vervolg route (3).

2. Terug naar Sluis

Je gaat LA langs de weg via het voetpad in de berm. Al snel steek je het fietspad over en gaat RD het voetpad op tussen het groen over de lage wal. Je komt uit bij het startpunt Walplein (weer even wennen aan de drukte %u2026)

3. Zwinpolder

Je steekt de weg over en RD (Maenhoutsdijkje).

Links was in de Middeleeuwen de zeearm Het Zwin en de levendige haven van Sluis, zie infobord. Na verzanding van Het Zwin en ook de haven werd deze in 1861 ingepolderd. Nu is er een natuurgebied.

Op splitsing LA, Paspolder, een halfverharde weg.

Aan de bochten herken je nog het oude wallenstelsel van de forten Klein en Groot Pas.

Op splitsing (KP 31) RD langs of bovenover een prachtige populierendijk.

Op splitsing (KP 45) even RD en LA het gravelpad door de velden op. (Zie nog even verder om de bocht grenspaal 362 en daar rechts in de verte nog een grenspaal. Je loopt hier precies op de grens.)

Op zowel kruispunt als driesprong LA, langs grenspaal 361 en bankje (Graaf Jansdijk). Op driesprong rechts aanhouden, langs tientallen (oude) knotwilgen en knotpopulieren.

4. Sint Anna ter Muiden

Op driesprong in Sint Anna ter Muiden RA (Jonkvrouw Geilstraat). Dit pittoreske straatje met de bocht mee volgen. Op het Marktplein LA, tegenover de immense kerktoren langs o.a. de oude pomp met het wapen van het stadje. Daar rechts aanhouden.

Bij de weg (Sint Annastraat, bushalte naar Sluis/Breskens aan je linkerhand) RA over het fietspad. Bij toegang met stenen honden LA de weg oversteken. Dan RA via het fietspad de rotonde oversteken en LA de ventweg op. Neem bij de fietswegwijzer het parallelle fietspad richting Sluis naar het kanaal. Daar (KP 61) LA naar Sluis, water rechts.

Napoleon heeft het kanaal van Brugge naar Sluis aangelegd, de Damse Vaart, maar dit doortrekken naar Breskens is er niet meer van gekomen.

Wat verder RD het voetpad op langs het water (KP 62). Je passeert de houten brug, kijkt op de Westpoort aan de overkant en komt uit op het Walplein bij P en bushalte.

Praktische informatie

Parkeren
Walplein, betaald

Openbaar vervoer
Bus vanuit Breskens
Sluis: Bushalte Sint Annastraat
Sint Anna ter Muiden: Bushalte Havenstraat
App '9292', reguliere buslijnen
App 'Reizen door Zeeland', Flex (op afspraak min 1 uur tevoren, 7 dg/wk, van 6 tot 23 uur),
of via T 088-2358070

Horeca
Sluis: Diverse op Kaai en in binnenstad
Sint Anna ter Muiden: 'd Ouwe Schuure 0117-462232 ouweschuure.nl
LOGIES:Sluis: Hotel De Dikke van Dale, dikkevandalesluis.nl, 0117-456010
Hotel Rivers, rivers.nl, 0117-461438
Sint Anna ter Muiden: Hotel 'd Ouwe Schuure, 0117-462232 ouweschuure.nl

Achtergrondinformatie

Sluis was in de Middeleeuwen een voorstadje van de toenmalige handelsmetropool Brugge. Gelegen aan de Zwinmonding was het ook strategisch van belang; het Bourgondisch Hof bouwde er zelfs een kasteel en een toren als verdedigingswerken. Doordat het Zwin, de zeearm waarover de schepen naar Brugge voeren, verzandde, werd deze stad slecht bereikbaar en werden Sluis en Sint Anna ter Muiden welvarende handelsstadjes. Sluis kreeg een wallenstelsel, dat werd uitgebreid in de 80-jarige oorlog. Na verdere verzanding werd het een vissersplaatsje. Het Zwin is ingepolderd, Sluis bloeit nu door toerisme en Sint Anna Ter Muiden is een schone slaapster.

Dit is één van de 14 wandelingen uit de wandelgids 'Wandelen in Zeeuws Vlaanderen', die een goed beeld geven van de veelzijdigheid van Zeeuws Vlaanderen. Deze wandelgids is uitgegeven bij Uitgeverij Gegarandeerd Onregelmatig (www.gegarandeerdonregelmatig.nl).